

Radiodekning i hele Holtålen

Forfatter

Anne-Cath. Grimstad, NSG

Sammendrag

- Med den nye radiomasta som ble satt opp på fjellet Rogne vinteren 2012 har vi nå radiodekning i hele Holtålen kommune, det vil si et område på mer enn 1.200 kvadratkilometer, sier teknisk ansvarlig i Holtålen Radiosikringslag, Stig H. Morken.

Publisert

2012

Referanse

Sau og Geit nr. 4/2012

Utskriftsdato

23.03.2023 www.fag.nsg.no

SAMARBEID: Den nye radiomasta i Holtålen er kommet opp i et samarbeid mellom Holtålen Sikringsradiolog og Ålen Røde Kors og sambandet brukes flittig av sauene i området. Her er partene samlet rundt radioene med hver sin representant; fra venstre teknisk ansvarlig i Holtålen Sikringsradiolog SA, Stig H. Morken, leder i Ålen Røde Kors, Ole Martin Aspås og nestleder i Ålen Sau og Geit og Ålen Beitelag, Anders Bakås.

Radiodekning i hele Holtålen

- Med den nye radiomasta som ble satt opp på fjellet Rogne vinteren 2012 har vi nå radiodekning i hele Holtålen kommune, det vil si et område på mer enn 1.200 kvadratkilometer, sier teknisk ansvarlig i Holtålen Radiosikringslag, Stig H. Morken.

Saueiere og andre som ferdes i dette fjellområdet har dermed fått muligheten til en langt bedre sikring enn tidligere, samtidig som de kan holde

kontakten med hverandre uten problemer. Det er veldig dårlig mobiltelefondekning i dette fjellområdet, og den radiomasta som ble satt opp på 90-tallet har bare gitt radiodekning i deler av kommunen.

Behov for bedring

Holtålen Sikringsradiolog ble stiftet i 1995. Da ble det satt opp ei mast på Hofjellet i Haldalen. Den gav god radiodekning midt i kommunen, men ikke i de store og til dels veiløse fjellområdene i Ålen, lenger sørvest.

Etter som medlemstallet i Holtålen Sikringsradiolog har tatt seg opp, har

presset økt fra landbruksnæringa i Ålen om å få ei mast som også dekker denne delen av kommunen.

Stort dekningsområde

I samarbeid med Ålen Røde Kors fikk man vinteren 2012, etter en del om og men, endelig tillatelse til å sette opp ei 17 meter høy radiomast på fjellet Rogne i Ålen. Stedet ligger nokså langt fra vei, det var vinter og transport- og monteringsarbeidet var relativt krevende. Men 5. februar var både Røde Kors' og Sikringsradioens utstyr på plass i masta, inklusive solcellepanelene som skal sørge for strøm til

JEG HAR GÅTT MEG BORT: Fjellområdene i Holtålen er både veiløse og uoversiktlige, og været er heller ikke alltid det beste. Spesielt under sankinga på høsten gir sikringsradioen en trygghet man ikke hadde før. Her er nestleder i Ålen Sau og Geit og Ålen Beitelag, Anders Bakås i en fiktiv «nødsituasjon».

enhetene. Totalt kom prisen på mast og teknisk utstyr på rundt 180.000 kroner.

Med de to mastene er det nå god VHF-dekning i hele Holtålen kommune, altså et område på mer enn 1.200 kvadratkilometer.

Effektivt arbeidsredskap

Sikringsradioen i Holtålen brukes kontinuerlig av både beitelag og enkeltpersoner, og er et hjelpemiddel som for eksempel også kommunen kan bruke i krisesituasjoner, når fast- eller mobiltelefonnettet er nede eller ikke strekker til. Det lokale radiolaget har nå rundt 100 medlemmer.

- Alle de 20 medlemmene i beitelaget vårt er medlem av Sikringsradiolaget og bruker radioen til å kommunisere med hverandre under tilsynsrunder og sauesanking, sier nestleder i Ålen Sau og Geit og Ålen Beitelag, Anders Bakås. Tidligere brukte man interne walkie-talkier med sterkt begrenset rekkevidde. Sikringsradioens åpne kanaler og store dekningsområde gir en helt annen hverdag, både hva sikkerhet og arbeids-effektivitet angår, sier han.

Retten til 110-sentralen

Nødanrop fra sikringsradioer i Holtålen har hittil gått til en vakt-sentral i den kommunale omsorgs-tjenesten. Sikringsradioen har

KREVENDE MONTERINGSARBEID: 5. februar 2012 var både Røde Kors' og Sikringsradioens utstyr på plass i den 17 meter høye radiomasta på Rogne. (Foto: Stig H. Morken)

imidlertid gjort avtale om oppkopling mot 110-sentralen i Trondheim. Når det skjer vil brukere i Holtålen som stiller inn riktig kanal og trykker på

nødknappen, komme rett til 110-sentralen i Trondheim.

Tekst og foto: Anne-Cath. Grimstad

Mange misforståelser rundt radiotrygghet i fjellet

- En kommunikasjonsradio med rød nødknapp betyr ikke nødvendigvis at man oppnår kontakt i en nødsituasjon i fjellet, sier konsulent for Norsk Sikringsradio AS, Ole Petter Skjerven.

For at nødknappen skal opprette kontakt med en redningsentral, forutsetter det at man har et Sikringsradio-abonnement, og i tillegg har stilt kanalvelgeren inn på den kanalen som er valgt som nødkanal i det aktuelle området, sier Skjerven.

Falsk trygghet

- De fleste produsenter av VHF-baserte kommunikasjonsradioer har utstyrt radioen med nødknapp som standard. Uten at radioen er programmert til å være en sikringsradio, virker nødknappen imidlertid i beste fall som av/på-knapp for måling av utetemperatur eller lys i displayet. Det er heller ikke mulig å kalle opp alarmsentralen på annen måte, uten at man er medlem av Sikringsradioen.

- Mange forhandlere av slike jakt- og kommunikasjonsradioer glemmer eller unnlater å fortelle kundene om abonnementskravet. Dermed finnes det nok en rekke radioeiere rundt om i skog og fjell uten mobildekning, som tror de likevel er sikre i en eventuell nødsituasjon, fordi de har en «sikringsradio» med seg i sekken, sier Skjerven.

Frekvensavgift

Jakt-, sikrings- og andre sambandsradioer er utstyrt med et visst antall kanaler. I henhold til lovverket har alle anledning til å lytte på kanalene, men skal man bruke dem - det vil si kalle opp og snakke i dem - forutsetter det at man betaler en eller annen form for

ULIKE MODELLER: VHF-radioer lages av mange ulike produsenter, og alle har mulighet til å søke på en rekke kanaler. De fleste har også en egen nødknapp, men den fungerer bare om man har medlemskap i et lokallag av Sikringsradioen AS.

frekvensavgift. Radiokanaler er konsesjonsbelagte og er kjøpt opp av ulike eiere. Det gjelder enten man skal bruke radiosambandet internt i en gruppe, for eksempel under jakt eller saue-sanking, eller for å «ringe» hjem eller påkalle hjelp i en nødsituasjon.

Profesjonell redning

Sikringsradioen AS ble etablert på 1980-tallet som en sikkerhetsordning for skogbrukere og bønder som arbeider i utmarka og fjellet, uten annen mulighet til kommunikasjon

med omverdenen. I dag forvalter Sikringsradioen 32 kanaler i VHF-sambandet. Kjøper man en sikringsradio, forutsetter det samtidig at man er medlem i et sikringsradiolag.

I innkjøp koster en sikringsradio fra et par tusen kroner og oppover, men den får man utgiftsført, i motsetning til for eksempel en jaktradio. Medlemskap i et sikringsradiolag ligger i snitt på rundt hundre kroner i året og frekvensavgiften er for tiden kr 224,- pluss moms.

I alt finnes det nå ca. 200 sikrings-

radiolag rundt om i landet, med til sammen mer enn 11.500 medlemmer.

Selvsagt kan man også påkalle hjelp om man har andre former for sambandsabonnement, for eksempel jakt-radio, men har man en registrert sikringsradio er man sikret profesjonell håndtering i en eventuell nødsituasjon. Sikringsradioen har også direkte oppkopling mot Sea King helikoptertjenester og Norsk Luftambulans, dersom nødanropet er registrert ved alarmsentralen som brukes for området.

Dårlig i nord

All radiokommunikasjon forutsetter imidlertid at sambandsnettet er bygd ut slik at man har radiodekning. Stort sett har man nå dekning i hele landet, med unntak av fylkene helt i nord. Det varierer hvem som søker om og bygger selve radiomastene rundt om i landet. Utstyret i mastene eies og vedlikeholdes imidlertid av de som forvalter de ulike kanalene. Derfor er utbyggingen ofte et spleiselag mellom ulike interessenter.

RAGER HØYT: Den nye VHF-radiomasta på Rogne i Ålen er 17 meter høy og står så høyt at den, sammen med den gamle masta i Haltdalen, gir radiodekning i hele Holtålen kommune. (Foto: Stig H. Morken)

Tekst og foto: Anne-Cath. Grimstad

Fremtiden ser lys ut - Vi har morgendagens sprederutstyr

GJØDSELUTSTYR

Fintspredende gjødselspreder med **3 års garanti**.
Krever lite vedlikehold, og er konstruert for å vare i år etter år etter år..

BUNNING LOWLANDER 60

FRA 158.900.-

LL 60
Lengde: 6.098m
Egenvekt : 3.200kg
Lastehøyde : 1.78m
Kapasitet: 6m³

Alltid et skritt foran...

Vi fører også:

SlurryKat

DODA
GRENE

HEKTNER MASKIN A/S
Kontakt oss på tlf 63 83 90 00

Nedre Rælingsvei 516, 2008 Fjerdingby
www.hektner.no